

29.03.2016.

AS „Latvijas valsts meži”

Dienvidkurzemes mežsaimniecība

Rendas meža iecirknis

**Derīgo izrakteņu - kūdras -
atradne**

SKUDRU PURVS

**Teritorijas iznomāšana kūdras
ieguvei**

IETEKMES UZ VIDĪ VĒRTĒJUMS

Paredzētās darbības, par kuru veikts ietekmes uz vidi vērtējums, atrašanās vieta:

AS „Latvijas valsts meži” Dienvidkurzemes mežsaimniecības Rendas meža iecirknis;
202. kv. apgabals, 351. - 353., 370., 371. kvartāls;
Kuldīgas novads Rumbas pagasts; kadastra Nr. 62840060410.

1. Ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām

Attālumā, kurā iespējama paredzētās darbības - derīgo izrakteņu - kūdras - ieguves (turpmāk “paredzētā darbība”) - nelabvēlīga ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (turpmāk “ĪADT”), neviena ĪADT nav reģistrēta.

Tuvākā ĪADT – dabas parks “Riežupe” atrodas 2,1 km uz lielākā attālumā uz R no paredzētās darbības teritorijas.

Speciāli nosacījumi ietekmes uz vidi mazināšanai nav nepieciešami.

2. Ietekme uz mikroliegumiem, to buferzonām

Attālumā, kurā iespējama paredzētās darbības nelabvēlīga ietekme uz mikroliegumiem, to buferzonām, neviena mikroliegums nav reģistrēts.

Tuvākais mikroliegums – jūras ērglim *Haliaeetus albicilla* - atrodas 2,6 km uz lielākā attālumā uz Z no paredzētās darbības teritorijas.

Speciāli nosacījumi ietekmes uz vidi mazināšanai nav nepieciešami.

3. Ietekme uz konstatētajām aizsargājamajām sugām un to dzīvotnēm, kas atrodas ārpus ĪADT un mikroliegumiem

1. tabula

Apsekošanas laikā izvērtētajā teritorijā konstatētas sekojošas retās un aizsargājamās sugas:

Latviskais nosaukums	Latīniskais nosaukums	ĪAS	ML	LSG	ES	Bern
Vaskulārie augi						
Ciņu mazmeldrs	<i>Trichophorum cespitosum</i>	1	-	3	-	-
371. kv. 1. nogabalā						
Gada staipekņi	<i>Lycopodium annotinum</i>	2	-	4	V	-
371. kv. 5. nogabalā						
Krāsu zeltlape	<i>Serratula tinctoria</i>	1	1	3	-	-
371. kv. 1. nogabalā (konstatēta 2007. gadā)						
Sūnas						
Kailā apaļlape	<i>Odontoschisma denudatum</i>	1	1	-	-	-

352. kv. 30., 32. nogabalā; 353. kv. 28. nogabalā						
Gludkausiņa jungermannija	<i>Jungermannia leiantha</i>	1	1	-	-	-
370. kv. 4. nogabalā						
Ķērpji						
Kaķpēdiņu artonija	<i>Arthonia leucopellea</i>	1	-	-	-	-
370. kv. 15. nogabalā						
Kastaņbrūnā artonija	<i>Arthonia spadicea</i>	1	-	-	-	-
351. kv. 15. nogabalā; 370. kv. 4., 9., 21. nogabalā						
Putni						
Mednis	<i>Tetrao urogallus</i>	2	2	3	I; II/2; III/2	II
371. kv. 3. nogabalā (viens medņu gailis un divas vistas)						

Saīsinājumi:

ML – sugas aizsardzības nodrošināšanai var izveidot mikroliegumu (MK noteikumi Nr. 45 „Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi”, 30.01.2001., grozījumi 31.05.2005.);

ĪAS – īpaši aizsargājamā suga (MK noteikumi Nr. 396 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu”, 14.11.2000., grozījumi 27.07.2004. Ar „1” un „2” apzīmē 1. vai 2. pielikumu);

LSG – aizsardzības kategorija Latvijas Sarkanajā grāmatā;

ES – Eiropas Padomes direktīva 92/43/EEC (21.05.1992.) „Par dabisko biotopu, savvaļas floras un faunas aizsardzību”. II pielikums - dzīvnieku un augu sugas, kas ir Kopienas interešu sfērā un kuru aizsardzībai nepieciešama īpaši aizsargājamo teritoriju nodalīšana. V pielikums - dzīvnieku un augu sugas, kas ir Kopienas interešu sfērā un kuru iegūšana un ekspluatācija dabā var būt pieļaujama.

No augu sugām visnozīmīgākais ir **ciņu mazmeldrs *Trichophorum cespitosum***, kas sastopams galvenokārt Piejūras zemienē. Suga Latvijā aug uz sava izplatības areāla austrumu robežas. Virzienā no Ziemeļkurzemes uz Dienvidkurzemi sugas atradņu skaits būtiski samazinās, kā arī suga retāk dominē fitocenozē, bet ir sastopama tikai atsevišķu eksemplāru veidā. Dienvidkurzemes mežsaimniecībā mazmeldrs sastopams 7 purvos, kā arī Grīņu rezervātā – purvainos grīņu tipa mežos.

2007. gadā augstā purvu austrumu apmalē konstatēta **krāsu zeltlape *Serratula tinctoria*** (suga iekļauta MK 14.11.2000. noteikumu Nr. 396 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” 1. pielikumā un MK 18.12.2012. noteikumi Nr. 940 „Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu” un Latvijas Sarkanās grāmatas 3. kategorijā). Suga Latvijā aug uz sava izplatības areāla ziemeļu robežas. Gandrīz visas sugas atradnes koncentrētas Dienvidkurzemē, kopējais atradņu punktu skaits Latvijā ir apmēram 40, LVM pārvaldījumā esošajās zemēs atzīmētas tikai 4 sugas atradnes. Sastopamības punkts Skudru purvā ir Dienvidkurzemes mežsaimniecībā vistālāk uz ziemeļiem novietotā atradne. Atradni ieteicams pārbaudīt sertificētam vaskulāro augu dabas ekspertam.

Kailā apallape *Odontoschisma denudatum* – ir epiksīla sūnu suga, kuras izplatība ir saistīta ar veciem mežiem, kuros ir paaugstināts mitruma režīms un pietiekams atmirušās koksnes daudzums kritalu veidā. Biežāk sastopama Latvijas rietumdaļā. Dienvidkurzemes mežsaimniecībā suga reģistrēta aptuveni 180 meža nogabalos. Konkrētās atradnes aizsardzībai dotajā situācijā nav prioritāras nozīmes.

Īpaši aizsargājamās sugas – **gada staipekņis *Lycopodium annotinum*** un **kastaņbrūnā artonija *Arthonia spadicea*** Latvijā un Dienvidkurzemes reģionā ir samērā bieži sastopamas, tāpēc konkrēto atradņu aizsardzībai dotajā situācijā nav prioritāras nozīmes.

Īpaši aizsargājamā suga **gludkausiņa *Jungermannia leiantha*** konstatēta vienā nogabalā paredzētās darbības perifērijā. IVV 4. punkta nosacījumos ietekmes uz vidi mazināšanai ieteikts šajā nogabalā paredzēto darbību neveikt. Ievērojot minēto nosacījumu, sugas atradne tieši – veicot paredzēto darbību - netiktu iznīcināta. Laika gaitā iespējama šīs sugas atradnes vitalitātes pasliktināšanās līdz ar hidroloģiskā režīma izmaiņām biotopā, kuru šī suga apdzīvo.

Īpaši aizsargājamā suga **kaķpēdiņu artonija *Arthonia leucopellea*** konstatēta paredzētās darbības vietai piegulošajā teritorijā un tieši – veicot paredzēto darbību - netiktu iznīcināta. Laika gaitā iespējama šīs sugas atradnes vitalitātes pasliktināšanās līdz ar hidroloģiskā režīma izmaiņām biotopā, kuru šī suga apdzīvo. Dienvidkurzemes mežsaimniecībā reģistrētas apmēram 80 šīs sugas atradnes.

Apsekošanas laikā konstatēti **medņu *Tetrao urogallus*** īpatņi – viens gailis un divas vistas – kas liecina par iespējamu riesta vietu paredzētās darbības teritorijā vai tās tuvumā. Paredzētās darbības teritorijā mežaudzes medņu riestam varētu būt piemērotas nelielā platībā (augstā purva perifērijā). Šobrīd Skudru purvā un tā tuvumā medņu riesta vieta nav zināma.

Secinājumi:

1. Minētās vaskulāro augu, sūnu un ķērpju sugu atradnes atrodas aizsargājamajos biotopos, tāpēc to aizsardzība nodrošināma līdz ar aizsargājamo biotopu aizsardzību.
2. Paredzētā darbība var radīt būtisku negatīvu ietekmi reģiona un Latvijas mērogā uz sugu **ciņu *Trichophorum cespitosum*** un **krāsu zeltlape *Serratula tinctoria*** populācijām un to labvēlīgu aizsardzības statusu.
3. Ņemot vērā iepriekš minēto, nav paredzama paredzētās darbības būtiska negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamo sugu **gada staipekņis *Lycopodium annotinum***, **gludkausiņa *Jungermannia leiantha***, **kaķpēdiņu artonija *Arthonia leucopellea***, **kastaņbrūnā artonija *A. spadicea*** un **kailā apallape *Odontoschisma denudatum*** populācijām un to labvēlīgu aizsardzības statusu reģiona un Latvijas mērogā.
4. Teritorija jāapseko medņu riesta laikā (aprīlī - maijā), lai konstatētu riestojošo medņu gaiļu klātbūtni. Medņu riesta konstatēšanas gadījumā jānosaka nepieciešamā teritorija medņu dzīvotnes aizsardzībai un nosacījumi medņu riesta vietas aizsardzībai.

Nosacījumi ietekmes uz vidi mazināšanai (ja paredzētā darbība tiek realizēta)

- 3.1. lai saglabātu konstatēto reto un īpaši aizsargājamo sugu atradnes, kuras atrodas paredzētās darbības teritorijai piegulošajā teritorijā, konstatētajos aizsargājamajos biotopos, kuros šo sugu atradnes konstatētas, neveikt nekādu saimniecisko darbību (tai skaitā necirst kokus, neizvākt atmirušo koksni, nepārvietoties ar tehniku, nenovietot tehniku, celmus, grunti vai citus ar saimniecisko darbību saistītus materiālus);
- 3.2. paredzētās darbības teritorija un tai piegulošā teritorija jāapseko medņu riesta laikā (aprīlī - maijā), lai konstatētu riestojošo medņu gaiļu klātbūtni. Medņu riesta konstatēšanas gadījumā jānosaka nepieciešamā teritorija to dzīvotnes aizsardzībai un nosacījumi riesta vietas aizsardzībai.

4. Ietekme uz aizsargājamiem biotopiem, kas atrodas ārpus ĪADT un mikroliegumiem

Izvērtēta teritorijas atbilstība aizsargājamiem biotopiem paredzētās darbības teritorijā, kā arī atradnei piegulošajā teritorijā apmēram 200 m attālumā, kas uzskatāms par attālumu, kurā iespējama būtiska nelabvēlīga paredzētās darbības ietekme uz aizsargājamiem biotopiem un kurā var būt nepieciešami nosacījumi ietekmes mazināšanai.

Apsekošanas laikā konstatēti sekojoši Latvijas īpaši aizsargājami biotopi un Eiropas Savienības aizsargājami biotopi Latvijā (turpmāk "ES biotopi" un abi kopā "ĪA biotopi"):

- **7110* Neskarti augstie purvi:**

351. kv. 18. nogabalā; 352. kv. 33. nogabalā; 370. kv. 16. nogabalā; 371. kv. 1.dⁱⁱ. nogabalā; 371. kv. 3.d. nogabalā; 371. kv. 11.d. nogabalā:

ĪA biotopa kopējā platība ir 170,4 ha, kvalitāte laba.

Lielākā daļa ĪA biotopa (166,6 ha) atrodas paredzētās darbības teritorijā, izņemot ĪA biotopu 351. kv. 18. nogabalā (3,8 ha).

Purvu pārsvarā veido neskartu, nelielu ciņu - lāmu kompleksu. Vietām lāmas nav izveidojušās, bet sastopamas mitras ieplakas. Hidroloģiskais režīms stabils, ĪA biotopam atbilstošs. Visā purva teritorijā sastopama parastā priede *Pinus sylvestris*, kura gandrīz visur, bet jo īpaši purva vidusdaļā izvietota skraji un ir ar augstajiem purviem raksturīgajām morfoloģiskajām pazīmēm.

Purva floru veido augsto purvu sugas. Īpaši jāatzīmē Kurzemei raksturīgā suga - **ciņu mazmeldrs *Trichophorum cespitosum***, kas šeit vietām ir dominējošā suga fitocenozē.

Lāmās un mitrajās ieplakās sastopamas sugas parastais baltmeldrs *Rhynchospora alba* un garsmailes sfagns *Sphagnum cuspidatum*.

Purvā konstatētas arī tādas augsto purvu sugas, kā sila virsis *Calluna vulgaris*, polijlapu andromeda *Andromeda polifolia*, lielā dzērvene *Oxycoccus palustris*, lācene *Rubus chamaemorus*, apaļlapu rasene *Drosera rotundifolia*, melnā vistene *Empetrum nigrum*, kladīnas *Cladina spp.*, atsevišķās vietās makstainā spilve *Eriophorum vaginatum*, zilene *Vaccinium uliginosum*, gludlapu mīlija *Myliia anomala* un kladonijas *Cladonia spp.*

Sūnu stāvā konstatētas arī šādas sugas – iesarkanais sfagns *Sphagnum rubellum*, brūnais sfagns *S. fuscum*, Magelāna sfagns *S. magellanicum*.

Pašreiz nelabvēlīga ietekme, kas būtiski pazeminātu ĪA biotopa kvalitāti, nav konstatēta. Vērtējot Skudru purvu kopumā, nelabvēlīga nosusināšanas ietekme konstatēta purva dienvidu daļā, kas atzīta par ĪA biotopu "7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās" un aprakstīta sīkāk nākošajā sadaļā.

Iespējamā paredzētās darbības nelabvēlīgā ietekme: ● nosusināšana, ● aktīvā – kūdras veidojošā slāņa – akrotelma - norakšana, ● zemesdzīves bojāšana.

- **7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās:**

371. kv. 1.d. nogabalā:

ĪA biotopa kopējā platība ir 5,4 ha, kvalitāte laba.

ĪA biotops atrodas paredzētās darbības teritorijā.

Šis ĪA biotops izveidojies visdrīzāk agrāk veiktas nosusināšanas rezultātā, jo šajā vietā redzami kartu grāvji un novadgrāvis, kurš novada ūdeni no purva uz piegulošo teritoriju. Kartu grāvji ir aizauguši ar sfagniem *Sphagnum spp.*, daļēji funkcionējoši vai nefunkcionējoši. Apsekošanas brīdī novadgrāvī konstatēts tekošs ūdens. Redzamas bebru darbības pēdas. Veicot hidroloģiskā

režīma uzlabošanu, iespējama teritorijas atjaunošanās par ES biotopu "7110* Neskarti augstie purvi".

ĪA biotopā sastopama parastā priede *Pinus sylvestris*, kuras augšanas gaita uzlabojusies pēc grāvju izrakšanas.

ĪA biotopā konstatētas arī tādas raksturojošās sugas, kā makstainā spilve *Eriophorum vaginatum*, zilene *Vaccinium uliginosum*, lācene *Rubus chamaemorus*, melnā vistene *Empetrum nigrum*, sūnu stāvā brūnais sfagns *Sphagnum fuscum*.

Iespējamā paredzētās darbības nelabvēlīgā ietekme: ● nosusināšana, ● aktīvā – kūdrū veidojošā slāņa – akrotelma - norakšana, ● zemsedzes bojāšana.

- **1.17. / 9010* Veci vai dabiski boreāli meži** (variants - *tipiskais*, apakštips - *dabiski veci priežu meži*):

351. kv. 14.d., 15.d. nogabalā; 371. kv. 3.d., 4., 5., 13.d., 14. nogabalā:

ĪA biotopa kopējā platība ir 8,9 ha, kvalitāte laba.

Lielākā daļa ĪA biotopa (8,1 ha) atrodas ārpus paredzētās darbības teritorijas, izņemot ĪA biotopu 371. kv. 13.d. nogabalā (0,8 ha).

Tā kā biotops atrodas augstā purva perifērijā, tajā vietām sastopamas arī ĪA biotopa "1.18. / 91D0* Veci vai dabiski purvaini meži / Purvaini meži" iezīmes.

Koku stāvā dominē parastā priede *Pinus sylvestris*, vietām piemistrojumu veido kārpainais bērzs *Betula pendula*, purva bērzs *Betula pubescens*, parastā apse *Populus tremulae*, melnalksnis *Alnus glutinosa* un parastā egle *Picea abies*.

ĪA biotopā konstatētas tādas biotopu raksturojošās sugas, kā mellene *Vaccinium myrtillus*, brūklene *Vaccinium vitis-idaea*, purva vaivariņš *Ledum palustre*, sila virsis *Calluna vulgaris*; sūnu stāvā spīdīgā stāvaine *Hylocomium splendens*, Šrēbera rūšaine *Pleurozium schreberi*, lielā spuraine *Rhytidiadelphus triquetrus*.

Vietām konstatēta polijlapu andromeda *Andromeda polifolia*, lielā dzērvene *Oxycoccus palustris*, lācene *Rubus chamaemorus*, melnā vistene *Empetrum nigrum*, zilene *Vaccinium uliginosum*, purva vijolīte *Viola palustris*, kā arī parastā niedre *Phragmites australis* un pļavas kosa *Equisetum pratense*.

Konstatētas MK 14.11.2000. noteikumu Nr. 396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu" 1. pielikumā iekļautās īpaši aizsargājamās sugas - **kailā apaļlape *Odontoschisma denudatum*** un **kastaņbrūnā artonija *Arthonia spadicea*** - un 2. pielikumā iekļautā ierobežoti izmantojamā suga - **gada staipekņis *Lycopodium annotinum***.

Apsekošanas laikā nelabvēlīga ietekme, kas būtiski pazeminātu ĪA biotopa kvalitāti, nav konstatēta.

Iespējamā paredzētās darbības nelabvēlīgā ietekme: ● bioloģiski vecu koku ciršana, atmirušās koksnes izvākšana; ● zemsedzes bojāšana.

- **1.15. / 9080* Staigājumu meži** (variants – *biotopa degradācijas fāze*):

370. kv. 15.d., 17.d., 21.d. nogabalā:

ĪA biotopa platība ir 0,4 ha, kvalitāte vidēja.

Koku stāvā dominē kārpainais bērzs *Betula pendula* un melnalksnis *Alnus glutinosa*, piemistrojumu veido parastā priede *Pinus sylvestris*, parastā egle *Picea abies* un parastā apse *Populus tremulae*.

ĪA biotopā konstatētas tādas biotopu raksturojošās sugas, kā parastais krūklis *Frangula alnus*, parastā vīgrieze *Filipendula ulmaria*, mellene *Vaccinium myrtillus* zažskābene *Oxalis acetosella*, lielā spuraine *Rhytidiadelphus triquetrus*.

Konstatēta MK 14.11.2000. noteikumu Nr. 396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu" 1. pielikumā iekļautā īpaši aizsargājamā suga - **kastaņbrūnā artonija *Arthonia spadicea***.

Apsekošanas laikā konstatēta nelabvēlīga ietekme – nosusināšana – biotopam blakus atrodas divi novadgrāvji. Lai gan nosusināšanas dēļ ĪA biotopa kvalitāte ir pazemināta, tas šobrīd atbilst vidējas kvalitātes ĪA biotopam, biotopā joprojām redzami pārplūstoši starpciņu laukumi, mitri augšanas apstākļi.

Iespējamā paredzētās darbības nelabvēlīgā ietekme: ● bioloģiski vecu koku ciršana, atmirušās koksnes izvākšana; ● nosusināšana; ● zemesdzīves bojāšana.

- **1.18. / 91D0* Veci vai dabiski purvaini meži / Purvaini meži** (variants - *purvaini ar kūdras slāni, kas biezāks par 30 cm – purvājs, niedrājs, dumbrājs*):

351. kv. 17. nogabalā; 352. kv. 30., 31., 32. nogabalā; 353. kv. 26., 28., 29., 30., 31., 32., 33. nogabalā; 370. kv. 4.d., 5.d., 6.d., 7., 8.d., 9., 10.d., 15.d. nogabalā; 371. kv. 2., 3.d., 6.d., 9., 10., 11.d., 13.d. nogabalā:

ĪA biotopa kopējā platība ir 35,9 ha, kvalitāte labā.

352., 370. un 371. kvartālā esošie ĪA biotopi (22,3 ha) atrodas paredzētās darbības teritorijā, pārējie (13,6 ha) - paredzētās darbības teritorijai piegulošajā teritorijā.

Tā kā biotops atrodas augstā purva perifērijā, tajā sastopamas arī augstā purva sugas un sausākajās vietās arī boreālo mežu sugas.

Koku stāvā dominē parastā priede *Pinus sylvestris*, vietām piemistrojumu veido purva bērzs *Betula pubescens*, melnalksnis *Alnus glutinosa* un parastā egle *Picea abies*. Dažos nogabalos dominē purva bērzs *B. pubescens*, tajos parastā priede *P. sylvestris* ir piemistrojumā.

ĪA biotopā konstatētas tādas biotopu raksturojošās sugas, kā mellene *Vaccinium myrtillus*, brūklene *Vaccinium vitis-idaea*, zilene *Vaccinium uliginosum*, purva vaivariņš *Ledum palustre*, lācene *Rubus chamaemorus*; sūnu stāvā Girgensonas sfagns *Sphagnum girgensohnii*, spīdīgā stāvaine *Hylocomium splendens*, Šrēbera rūsa *Pleurozium schreberi*, lielā spuraine *Rhytidiadelphus triquetrus*. vietām makstainā spilve *Eriophorum vaginatum*, lielā dzērvene *Oxycoccus palustris*, purva vijolīte *Viola palustris*.

Konstatētas MK 14.11.2000. noteikumu Nr. 396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu" 1. pielikumā iekļautās īpaši aizsargājamās sugas - **kailā apallape *Odontoschisma denudatum*, gludkausiņa *Jungermannia Jungermannia leiantha*, kakpēdiņu artonija *Arthonia leucopellea* un kastaņbrūnā artonija *Arthonia spadicea***. Pirmo divu sugu atradņu aizsardzībai var veidot mikroliegumu saskaņā ar MK 18.12.2012. noteikumi Nr. 940 „Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu” (skat. 1. tabulu).

ĪA biotops 371. kv. 9. un 10. nogabalā ir susināšanas ietekmēts. Tajā ir agrāk izveidoti kartu grāvji un novadgrāvis, kuri novada ūdeni no purva uz piegulošo teritoriju. Kartu grāvji ir

aizauguši ar sfagniem *Sphagnum spp.*, daļēji funkcionējoši vai nefunkcionējoši. Redzamas bebru darbības pēdas. Apsekošanas brīdī novadgrāvī konstatēts tekošs ūdens. Veicot hidroloģiskā režīma uzlabošanu, iespējama ĪA biotopa kvalitātes uzlabošana.

Susināšanas ietekmēts ir arī ĪA biotops 370. kv. 15. nogabalā. Apsekošanas brīdī novadgrāvī konstatēts tekošs ūdens.

Iespējamā paredzētās darbības nelabvēlīgā ietekme: ● bioloģiski vecu koku ciršana, atmirušās koksnes izvākšana, ● nosusināšana, ● zemesdzīves bojāšana.

Purvu biotopu kvantitatīvie rādītāji LVM pārvaldījumā esošajās zemēs Dienvidkurzemes mežsaimniecībā (LVM datu bāzes "GEO" un Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmas „Ozols” dati 2016. gada janvārī):

1. Kopējā purvu platība Dienvidkurzemes reģionā – 8712 ha (purvu īpatsvars reģionā ir 1,1 % no kopējās mežsaimniecības platības, kas ir otrs zemākais rādītājs aiz Zemgales mežsaimniecības):
 - tai skaitā 2379 ha purvu, kuru platība ir mazāka par 45 ha un 6333 ha purvu, kuru platība ir lielāka par 45 ha;
 - Skudru purva purvu biotopu kopējā platība ir 176 ha (t.i. ~ 2,8 % no purvu platības reģionā, kuri ir lielāki par 45 ha);
 - Dienvidkurzemes mežsaimniecībā 4580 ha purvu platības ir iekļautas ĪADT un mikroliegumos (turpmāk "DA"), un papildus 500 ha ir piešķirts dabas aizsardzības mērķis, saskaņā ar LVM iekšējiem normatīvajiem aktiem (turpmāk "DAM"). Tātad: ar mērķi - dabas aizsardzība, dotajā brīdī LVM Dienvidkurzemes mežsaimniecība apsaimnieko 58 % no kopējās purvu platības reģionā.
2. No purvu biotopiem Skudru purvā konstatēti sekojoši biotopi:
 - ĪA biotops 7110* ~ 170 ha platībā (minētais biotops reģionā aizsargāts DA 3461 ha platībā un DAM 176 ha platībā);
 - ĪA biotops 7120 ~ 5 ha platībā (minētais biotops reģionā aizsargāts DA 296 ha platībā un DAM 109 ha platībā).
3. Vidējais attālums starp purviem, kuri lielāki par 45 ha, reģionā ir 58 km. Skudru purvam tuvākie augstie purvi, kuri lielāki par 45 ha un kuros nav veikta kūdras ieguve, ir Graudupes tīrelis 5,3 km attālumā, Lauciņu purvs 7,1 km attālumā un Kaderu tīrelis 7,2 km attālumā no Skudru purva. Tuvākie purvi Ziemeļkurzemes mežsaimniecībā ir dabas liegumā "Pluču tīrelis" 11,8 km attālumā un dabas liegumā "Druviņu tīrelis" 12,2 km attālumā no Skudru purva.

Secinājumi:

1. Vērtējot Skudru purva potenciāli ietekmēto platību attiecībā pret aizsargāto purvu biotopu platību reģionā, tā būtu jāvērtē saistībā ar purvu biotopu aizsardzības situāciju valstī, kas līdz šim nav pilnībā apzināta.
2. Ņemot vērā purvu platību salīdzinoši zemo īpatsvaru Dienvidkurzemes mežsaimniecībā, konkrēto purvu biotopu labo kvalitāti un paredzētās darbības ietekmi uz īpaši aizsargājamo sugu populācijām (skat. IVV 3. punktu), paredzētā darbība var atstāt būtisku nelabvēlīgu ietekmi ne tikai uz konkrētā purva, bet arī uz purvu biotopiem un ar tiem saistīto sugu labvēlīgas aizsardzības statusu reģionā un Latvijā.

3. Paredzētās darbības rezultātā ĪA biotops 9010* tiktu samazināts par 0,8 ha jeb apmēram 0,002 %. Paredzētajai darbībai varētu nebūt būtiska nelabvēlīga ietekme uz šī biotopa labvēlīgu aizsardzības statusu Latvijā kopumā.
4. ĪA biotops 9080* robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Starp biotopu un paredzētās darbības teritoriju atrodas novadgrāvis ar atbērtni paredzētās darbības teritorijas pusē. Šis ĪA biotops jau ilgstoši atrodas susināšanas ietekmē, jo tam blakus atrodas divi novadgrāvji. Ņemot vērā iepriekš minēto, ar paredzēto darbību saistītas piegulošās teritorijas nosusināšanās būtiski nelabvēlīgāka ietekme uz šī biotopa kvalitāti kā līdz šim netiek prognozēta.
4. Aptuvenā ĪA biotopa 91D0* platība Latvijā tiek lēsta apmēram 2000 km² jeb 3,1 % no valsts teritorijas (Auniņš (red.), 2013)ⁱⁱⁱ. Paredzētās darbības teritorijā samazinot ĪA biotopa 91D0* platību par 22,3 ha jeb apmēram 0,01 %, paredzētajai darbībai varētu nebūt būtiska nelabvēlīga ietekme uz šī biotopa labvēlīgu aizsardzības statusu Latvijā kopumā.
5. Paredzētā darbība varētu veicināt augsnes nosusināšanos piegulošajā teritorijā. Ja paredzētā darbība tiktu realizēta, ĪA biotopa 91D0* (13,6 ha platībā jeb apmēram 0,007 % no šī biotopa kopējās platības Latvijā) kvalitāte hidroloģiskā režīma izmaiņu dēļ varētu pazemināties.
6. 370. kv. 4. un 9. nogabali atrodas kūdras atradnes malā. Veicot tajos kūdras ieguvu, tiktu fragmentēts ĪA biotops 91D0*, kurš daļēji atrodas ārpus paredzētās darbības vietas. Šajos nogabalos šis biotops ir ar ĪA biotopa 9080* iezīmēm, tajā ir pārplūstoši starpciņu laukumi, līdz ar to kūdras saimnieciskā nozīme šajos nogabalos varētu būt zemāka.
7. Ievērojot nosacījumus ietekmes uz vidi mazināšanai, varētu mazināt iespējamo paredzētās darbības nelabvēlīgo ietekmi uz piegulošajā teritorijā esošajiem ĪA biotopiem 91D0*.

Nosacījumi ietekmes uz vidi mazināšanai (ja paredzētā darbība tiek realizēta):

- 4.1. lai mazinātu paredzētās darbības nelabvēlīgu ietekmi uz ĪA biotopiem, kuri atrodas ārpus paredzētās darbības teritorijas, šajos biotopos neveikt nekādu saimniecisko darbību (tai skaitā necirst kokus, neizvākt atmiruso koksnis, nepārvietoties ar tehniku, nenovietot tehniku, celmus, grunti vai citus ar paredzēto darbību saistītus materiālus);
- 4.2. 352. kv. 30., 31. un 32. nogabalā, kā arī 370. kv. 4., 7. un 9. nogabalā kūdras ieguvu neveikt;
- 4.3. lai samazinātu nosusināšanas nelabvēlīgu ietekmi uz ĪA biotopu 91D0*, kurš atrodas ārpus paredzētās darbības teritorijas, ievērojami šādi nosacījumi:
 - 4.3.1. paredzētā darbība plānojama un ar to saistītie kontūrgrāvji izveidojami ne mazāk kā 20 m attālumā no aizsargājamiem biotopiem 91D0*, kuri atrodas paredzētās darbības teritorijai piegulošajā teritorijā;
 - 4.3.2. kontūrgrāvju atbērtnes veidojamas paredzētās darbības teritorijai pretējā pusē;
- 4.4. pēc kūdras ieguves pabeigšanas izvērtējama purva renaturalizācijas iespēja.

5. Ietekme uz ūdenstecēm un ūdenstilpēm

Attālumā, kurā iespējama paredzētās darbības nelabvēlīga ietekme uz dabiskām ūdenstecēm vai ūdenstilpēm, neviena dabiska ūdenstece vai ūdenstilpe neatrodas.

Speciāli nosacījumi ietekmes uz vidi mazināšanai nav nepieciešami.

6. Ietekme uz kultūras pieminekļiem, to aizsargjoslām, vēstures, dabas un vides objektiem

Attālumā, kurā iespējama paredzētās darbības nelabvēlīga ietekme uz kultūras pieminekļiem, vēstures, dabas vai vides objektiem, neviena šāds objekts nav reģistrēts.

Tuvākais kultūras piemineklis - vietējas nozīmes kultūras piemineklis – “Mordaiķu pilskalns” - atrodas 8,3 km un lielākā attālumā no paredzētās darbības teritorijas.

Speciāli nosacījumi ietekmes uz vidi mazināšanai nav nepieciešami.

7. Ietekme uz augsni

Paredzētās darbības teritorijā, veicot kūdras ieguvu, tiktu norakts aktīvais veģetācijas - kūdras veidojošais slānis – akrotelms. Paredzētās darbības teritorijā, pazeminot gruntsūdens līmeni, tiktu veicināta piegulošās teritorijas augšņu nosusināšanās.

Nosacījumi ietekmes uz vidi mazināšanai (ja paredzētā darbība tiek realizēta)

- 7.1. atkarībā no kūdras ieguves intensitātes, pēc kūdras ieguves pabeigšanas izvērtējama purva renaturalizācijas vai cita rekultivācijas iespēja, piemēram, apmežošana vai ogu plantāciju ierīkošana;
- 7.2. projektā iekļaut nosacījumus, lai nepieļautu augsnes eroziju paredzētajai darbības teritorijai piegulošajā teritorijā.

8. Ietekme uz ainavas vizuālajām īpašībām, rekreācijas resursiem

Paredzētās darbības teritorijā neatrodas dzīvojamās mājas, rekreācijas objekti vai citi bieži apmeklēti objekti, netiek prognozēta liela cilvēku plūsma; nav konstatētas un reģistrētas vizuāli augstvērtīgas ainavas. Purvu un tam piegulošos mežus vietējie iedzīvotāji izmanto ogošanai, sēņošanai u.c.

Nosacījumi ietekmes uz vidi mazināšanai (ja paredzētā darbība tiek realizēta)

- 8.1. atkarībā no kūdras ieguves intensitātes, pēc kūdras ieguves pabeigšanas izvērtējama purva renaturalizācijas vai cita rekultivācijas iespēja, piemēram, apmežošana vai ogu plantāciju ierīkošana.

9. Papildus nosacījumi nelabvēlīgas ietekmes mazināšanai un novēršanai

Ievērot sekojošus LVM nosacījumus un kontrolēt to izpildi:

- *Dabas aizsardzības prasības meža darbos;*
- *Norādījumi koku bojājumu novēršanai;*
- *Norādījumi augsnes un ūdeņu aizsardzībai meža darbos;*
- *Prasības vides piesārņojuma mazināšanai.*

Slēdziens

Realizējot paredzēto darbību:

1. Paredzētā darbība var radīt būtisku negatīvu ietekmi reģiona un Latvijas mērogā uz īpaši aizsargājamu sugu **ciņu mazmeldrs *Trichophorum cespitosum*** un **krāsu zeltlape *Serratula tinctoria*** (sugas atradne jāpārbauda veģetācijas periodā) populācijām un labvēlīgu aizsardzības statusu.
2. Nav paredzama paredzētās darbības būtiska negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamu sugu **gada staipekknis *Lycopodium annotinum***, **gludkausiņa *Jungermannia Jungermannia leiantha***, **kaļķpēdiņu artonija *Arthonia leucopellea***, **kastaņbrūnā artonija *A. spadicea*** un **kailā apallape *Odontoschisma denudatum*** populācijām un to labvēlīgu aizsardzības statusu reģiona un Latvijas mērogā.

3. Teritorija jāapseko **medņu *Tetrao urogallus* riesta laikā** (aprīlī - maijā), lai konstatētu riestojošo medņu gaiļu klātbūtni. Medņu riesta konstatēšanas gadījumā jānosaka nepieciešamā teritorija medņu dzīvotnes aizsardzībai un nosacījumi medņu riesta vietas aizsardzībai.
4. Realizējot paredzēto darbību, paredzama IVV 4. punktā minēto **aizsargājamo biotopu platības samazināšanās**. Salīdzinājumā ar norādīto ĪA biotopu platību Latvijā (Auniņš (red.), 2013)ⁱⁱⁱ, biotopa 7110* platība samazinātos par ~ 0,06 %; biotopa 7120 platība – par ~ 0,02 %; biotopa 91D0* platība – par ~ 0,01 % no kopējās biotopu platības valstī.
5. Realizējot paredzēto darbību, arī ĪA biotopa 7110* daļa ārpus paredzētās darbības teritorijas tiktu nelabvēlīgi ietekmēta (galvenokārt nosusināšanas dēļ), kā rezultātā paredzama šī ĪA biotopa kvalitātes pazemināšanās līdz ĪA biotopam 7120 vai līdz neatbilstībai ĪA biotopam.
6. Ievērojot šajā IVV minētos nosacījumus ietekmes uz vidi mazināšanai, nav paredzama paredzētās darbības būtiska nelabvēlīga ietekme uz konstatētajiem ĪA biotopiem 9010*, kas atrodas ārpus paredzētās darbības teritorijas.
7. Sakarā ar to, ka ĪA biotops 91D0* sastopams samērā bieži visā Latvijas teritorijā, aizņemot apmēram 2000 km² jeb 3,1 % no valsts teritorijas (Auniņš (red.), 2013)ⁱⁱⁱ, paredzētajai darbībai varētu nebūt būtiska nelabvēlīga ietekme uz šī biotopa labvēlīgu aizsardzības statusu Latvijā kopumā.
8. Ievērojot šajā IVV minētos nosacījumus ietekmes uz vidi mazināšanai, iespējama paredzētās darbības nelabvēlīgas ietekmes samazināšana uz konstatētajiem ĪA biotopiem 91D0*, kas atrodas ārpus paredzētās darbības teritorijas.

Pielikumā:

- Ietekmes uz vidi vērtējums “Derīgo izrakteņu - kūdras - ieguvei nepieciešamās infrastruktūras izveide atradnei “Skudru purvs” piegulošajā teritorijā” uz piecām lapām (un pielikumu uz vienas lapas A3);
- objekta shēma uz vienas lapas (A3).

IVV sagatavoja:

- AS „Latvijas valsts meži” vides eksperts Ojārs Demiters

Tālrunis: 20241021

e-pasts: o.demiters@lvm.lv

- AS „Latvijas valsts meži” vecākais vides eksperts Ilze Rēriha

Tālrunis: 27885213

e-pasts: i.reriha@lvm.lv

Ietekmes uz vidi vērtējums zaudē spēku 4 gadus pēc šī dokumenta apstiprināšanas.

- ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠIEM ELEKTRONISKAJIEM PARAKSTIEM UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

ⁱ numurā un attiecīgi nosaukumā pirms šķērsvītras norādīts Ministru kabineta 05.12.2000. noteikumu Nr. 421 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu" (grozījumi 27.01.2009. un 28.06.2013.) atbilstošais punkts (biotopa kods), pēc šķērsvītras - ES biotopa kods saskaņā ar Eiropas Kopienas 1992. g. Padomes Direktīvu 92/43/EEK.

Ja šķērsvītras nav – teritorija atbilst tikai ES biotopam.

Ar apzīmi „*” atzīmēts prioritāri aizsargājams ES biotops;

ⁱⁱ „d.” norādīts gadījumos, kad aizsargājamam biotopam atbilst daļa nogabala.

ⁱⁱⁱ Auniņš A. (red.). 2013. Eiropas Savienības aizsargājamie biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata. 2. papildināts izdevums. Rīga, Latvijas Dabas fonds, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 320 lpp.